

Hans Luning

Hans Luning is geboren op 25 februari 1907 in Rotterdam. Hij was de zoon van Emil Lüning en Elza Sophia Margaretha Köpcke. Zijn ouders trouwden op 7 september 1905 te Rotterdam.

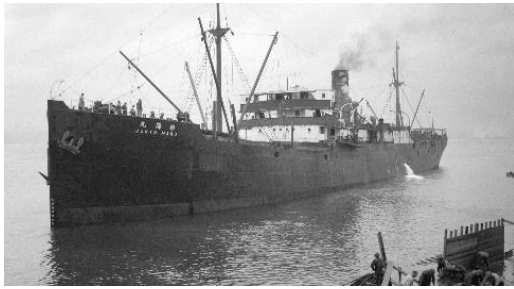
Op 14 september 1913 is Groep 5 Calandtroep opgericht in Rotterdam als een landverkenner-troep. Bankdirecteur van Kasteel, die vanuit Amsterdam naar Rotterdam was verhuisd, nam de leiding op zich van deze ploeg jongens. De groep werd vernoemd naar Pieter Caland, de ingenieur die Rotterdam zijn toegang tot de zee gaf. De groep droeg een grijze das. De stam heette de Ganeshastam. In zijn jeugd was Hans welp en scout bij deze groep 5. In januari 1928 is Hans, samen met Frederik Deys, vaandrig (scoutsleiding) bij de groep.

Met zes scouts vormde hij de Ganesha-stam binnen groep 5, met als doel hulp te bieden aan instellingen voor behoeftigen. Zelfs toen ze ouder waren bleef er contact tussen de scouts van het eerste uur. De Ganesha's hadden ook een band gevormd waarin Hans als drummer optrad. Eén van de activiteiten van de band was het spelen op dansavonden bij het *Missions to Seamen Institute* naast de Anglicaanse Sint-Mariakerk aan de Westzeedijk. Daarnaast bezochten ze zieke Britse matrozen in het Tropicaziekenhuis (nu Havenziekenhuis).

Hij studeerde bouwkunde en roeide bij Roei- en Zeilvereniging "De Maas". Na het afronden van zijn technische studies (MTS) werkte hij een tijdje bij de Rotterdamse Raad en bij het architectenbureau van Jean Baptiste Dewin in Brussel. Via een oude vriendin van zijn moeder vond hij in 1930 een baan als technisch ambtenaar bij de gemeentewerken in Palembang, Sumatra. Hij trouwde 'met de handschoen' op 24 november 1930 in Velsen met Catharina Koningstein (1910). Hans woonde op dat moment al in Palembang, NOI. Na het huwelijk ging zijn vrouw ook naar Nederlands-Indië. In Palembang werd in 1935 hun zoon Robert Hans Lüning geboren.

Naast zijn werk bij de Palembang Council vervulde hij een leidende rol bij de brandweer. Hij werd weer actief voor Scouting en hij richtte een groep in Palembang op. In 1939 was hij distriksleider en aanwezig bij de opening van de nieuwe troephuizen van de katholieke St. Tarcisiusgroep in Palembang.

Aan het begin van de oorlog was Hans actief bij de Luchtverdedigingsdienst (LBD). Na de Japanse aanval werden delen van Palembang geëvacueerd naar Java en ook Hans vertrok naar Soekaboemi, Java. Daar kreeg hij per telegraaf het bevel om zich bij de Genie te melden. Na de capitulatie van het Nederlands-Indische leger verbleef Hans in niet minder dan 15 kampen. Op Java zat hij in Kamp 15e bataljon, Kamp Tjilatjap, Kamp 4e en 9e bataljon Tjimahi, Kamp Baros 5 (Kale Koppen Kamp) en kamp St. Vincentius ziekenhuis.

Hij vertrok met de Junyo Maru op 16 september 1944 met 2300 krijgsgevangenen uit Batavia richting Padang op de westkust van Sumatra, met eindbestemming de Sumatra-spoorweg (Midden-Sumatra). Er waren diverse scouts aan boord. Deze groep krijgsgevangenen (bijna allemaal Nederlanders) bestond uit 1600 uit het 10^e Bataljon-kamp en 700 uit het Kampong

Makassar-kamp. Dit transport werd aangeduid als Java Party 23, het 23ste transport van krijgsgevangenen vanuit Java. Er waren tevens (ongeveer) 4200 Javaanse romusha's aan boord. Het totaal aantal gevangenen, bij vertrek aan boord, bedroeg dus ongeveer 6500.

Op 18 september 1944 werd het schip getroffen door twee torpedo's van *HMS Tradewind* voor de kust van Benkoelen aan de westkust van Sumatra. Na ongeveer 20 minuten zonk het schip. Hierbij verdronken 1626 krijgsgevangenen en ongeveer 4000 romusha's. In de uren (dagen) na de torpedering werden 674 krijgsgevangenen en (ongeveer) 200 romusha's opgepikt door Japanse schepen. Hans was één van de overlevenden. Zij werden ondergebracht in de Gevangenis van Padang op Sumatra. Enige dagen na aankomst in Padang werden de krijgsgevangenen in groepen overgebracht naar de Sumatra-spoorweg, eerst per trein naar Pajamkoemboe en daarna per vrachtauto naar Pakan Baroe, Kamp 3.

Hij werd tewerkgesteld aan de Pakan Baroe-spoorweg op Sumatra. Deze spoorweg moest een spoorverbinding geven tussen Noord-Sumatra (Medan) en Midden-Sumatra (Padang), nodig voor de Japanse oorlogvoering. De spoorlijn verbond Pakan Baroe (aan de noordzijde) met Moearo (aan de zuidzijde) en werd ongeveer 220 km lang. Het werk aan de spoorweg begon op 24 mei 1944. De Pakan Baroe-spoorweg was korter dan de Birmaspoorweg, de bekendste 'dodenspoorlijn', maar het aantal slachtoffers was veel hoger. De capitulatie van Japan op 15 augustus hielden de Japanners destijds voor de dwangarbeiders verborgen. In plaats daarvan werd, op 15 augustus 1945, tussen kamp 10 en 11 de Pakan Baroe spoorweg ceremonieel geopend. Een ceremonie met officiële toespraken, fanatiek banzai-geroep en het slaan van een goudkleurig klinknagel. De dwangarbeiders aan de Pakan Baroe spoorweg moeten hierna nog dagen doorwerken tot de gehele lijn voltooid was. Pas rond 24 augustus 1945, toen de lijn voltooid was, werd hen verteld dat de oorlog voorbij was.

Na de oorlog werd hij met zijn familie naar Nederland gerepatrieerd op 4 april 1946 aan boord van de M.S. Klipfontein. In 1947 vertrok hij weer naar Nederlands Indië, waar bij zich bezig ging houden met het herzien van het stadsplan van Palembang en later als hoofd van het planologisch bureau in Balikpapan, Borneo. In 1950 vertrok hij definitief naar Nederland en ging werken bij de gemeente Amsterdam.

Hij ontving het Mobilisatie-Oorlogskruis.

Hans is overleden op 17 december 1995 in Amsterdam. Hij ligt begraven in het familiegraf Kopcke-Luning op begraafplaats "Oud Charlois" in Rotterdam

Meer informatie

[Geboorte Hans Lüning op 25 februari 1907 te Rotterdam » Open Archieven](#)

[Huwelijk Emil Lüning & Emil Friedrich Gottlieb Emmius Lüning & Ida Marie Catharine Elizabeth Biermann & Elza Sophia Margaretha Köpcke & Carl August Ludwig Köpcke & Johanna Maria Constantia Bubberman op 7 september 1905 te Rotterdam » Open Archieven Registratie Hans Lüning & Catharina Koningstein & Robert Hans Lüning in 1913 te 's-Gravenhage » Open Archieven](#)

[Huwelijk Hans Lüning & Emil Lüning & Elza Sophia Margaretha Kopeke & Catharina Koningstein & Jan Arnoldus Koningstein & Maria van Leeuwen op 24 november 1930 te Velsen » Open Archieven](#)

[Soekaboemi | Indo World \(myindoworld.com\)](#)

[Hans-Luning-War-Memoirs-P.O.W-of-Nippon.pdf \(myindoworld.com\)](#)

[De koerier » 22 maa 1939 - Art. 43 | Delpher](#)

[Junyo Maru](#)

[Junyo Maru \(schip, 1913\) - Wikipedia](#)

[Java Party 23 overlevenden \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)

[Java Party 23 overledenen \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)

[Beeldbank \(beeldbankwo2.nl\)](#)

Het Leidersblad 1928 januari, maart

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.